

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 6 korona
Félévre 3 " "
Vidékre:
Egész évre 12 korona.
Félévre 6 " "
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

UJ DEBRECZENI
FRISS ÚJSÁG
POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik:
mindennap
hétfőn és ünnep után
való napon is.
—
Hirdetések díjszabás
szerint.
—
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13. szám.
A lap szellemi részét illető közlemények ide küldendők.

FŐSZERKESZTŐ
SAS EDE.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13. szám.
Előfizetések, hirdetések és reklámközlemények itt vétetnek fel.

Leányrabló komédiások. — A temető hiénái.

Debreczen város szeszraktára.

Debreczen, decz. 12.

Mi a feladata egy város vezetőinek? Nagy és nemes. Legfőbb ezel gyanánt az kell, hogy lebegjen szemük előtt, hogy városukat minél előbbre vigyék a *szellemi haladás terén*. Természetes, hogy a szellemi haladás mellett az *anyagi haladást* is szem előtt kell tartaniok. A polgárok jólétét lehetőleg biztosítani kell, mert hiszen a kulturális feladatokat is csak a rendezett anyagi erők segítségével lehet megoldani. A kulturális haladásra pénz kell; a pénzt helyes és ügyes sáfárkodással kell megszerezni. De azért mindig a szellemi haladás legyen a város vezetőisége előtt a *cél*: az *anyagi erők gyarapítása csak az eszköz*.

Minden városnak szigorúan meg kell fontolnia azonban: meddig kell és meddig szabad mennie az anyagi eszközök gyarapításában. Ügyelni kell arra, hogy olyan eszközökhöz ne folyamodjék, ami nem hozzá való. Ami nem egy erkölcsi testülethez, de magán embernek a dolga. Magán embereknek való üzleti vállalatba egy város törvényhatósága ne fogjon. Ne fogjon először azért, mert ez nem az ő feladatainak körébe várt; másodsor mert kellő szakértelem nélkül nem is vezetheti hasznosan; harmadsor mert ezzel sérti *egy-egy polgárainak érdekeit!* Már pedig a város nem arra való, hogy polgárai boldogulásának útját szegje: ellenkezőleg arra, hogy azok boldogulását elősegítse.

De hát Debreczen városa mégis üzleti vállalatokba fog. Mind a három felsorolt ok azt parancsolja, hogy ne fogjon bele, hogy hagyjon föl velük. Mégis folytatja? Miért?

Lesz még alkalmunk és okunk a város vállalataival foglalkozni: előre bocsátjuk, hogy mindig a *tárgyilag kritika* hangján, de *rettenhellen igazságérzettel* vezéreltetve. Most egyelőre szóljunk pár szót Debreczen egyik vállalatáról: a *városi szeszraktáról*.

A város a fogyasztási jogot tudvalegyen nem adta haszonbérbe, mint más városok eszelecszik, amint az általános felfogás diktálja. Maga

tart fenn szeszraktárt és árulja a pálinkát a kiskereskedőknek. Mondhatnánk erre azt is, hogy ez bizony egy erkölcsi testülethez méltatlan dolog: kalmárkodni a pálinkával. De nem mondjuk, mert a kalmárkodást, a tisztességes kereskedést föltétlen megbecsülendő foglalkozásnak tartjuk. De hogy egy városnak a foglalkozása körébe beillenek ez a pálinka árulás, azt már tagadjuk. — Adja a város a fogyasztási jogot haszonbérbe, mint más városok. Biztos, rendes, könnyebben kezelhető és ellenőrizhető jövedelme lesz belőle.

És *jövedelme* lesz. Mert most — és ez a tragikomikus dolog — *nincsen*. És ezt mi nagyon természetesnek is találjuk. Mindenki a maga mesterségét érti. Máséban kontár. Hajdu nem ért a harangtűstéshez. Csizmadia a házépítéshez. Esztergályos a szűrszabáshoz. Városi hivatalnok a pálinkás boltossághoz. Nagy szakértelem kell az ilyen üzlet vezetéséhez. Ahol ez nincs meg, ott nincs haszon. Egy város vezetőitől pedig nem is lehet, sőt nem is szabad kívánni ezt a szakértelemet. Hiszen ha jó pálinkás boltosok volna akkor rossz hivatalnokok lennének.

A városnak tehát nincs jövedelme, legalább számbavehető, nincs a szeszraktárból. Ellenben kárt, azt csinál vele. Kárt a saját adófizető polgárainak. A szeszkereskedőknek, akiknek konkurrencziát képez. A konkurrenzia üdvös dolog: mi azt tartjuk, legyen minél erősebb verseny, mert az csak a közönségre hasznos. De csinálják ezt a szeszgyárosok maguk közt — ne csinálja a saját polgárainak a város! Hiszen azok a szeszkereskedők, akik adófizető polgárok, akkor joggal látnak ellenséget a saját városukban!

És még egy fontos dologra akarjuk felhívni a város érdemes vezetőiségének figyelmét. Azt hiszszük, nem folytat strucez-politikát, s nem dugja a fejét a homokba, hogy ne lássa, ne hallja, mi történik a külvilágban. S mivel nem így eszelecszik: meg kell hallania azt a tömördek panaszt, és vádat, amit a városban a szeszraktár, a

városi pálinka-üzlet ellen hangoztatnak. Mi meg vagyunk róla győződve, hogy e vádak túlzottak, hogy a város szeszkereskedésében föltétlen tiszta kézzel dolgoznak. De midőn ezt a meggyőződésünket hangsúlyozzuk: kérdjük, mi szükség van a város érdemes vezetőiségére arra, hogy magát e vádnak, e látszatnak kitegye? Még akkor is félbe kellene hagynia az üzletet, ha haszna volna belőle, — nem most, amikor haszna nincs, sőt értesülésünk szerint még rá is fizet!

A városi vállalkozások kérdését, így a szeszraktár ügyét is igen fontos közügynek tartjuk, amelynek minden oldalról való megvilágítása rendkívül szükséges. Épen azért e kérdésben szívesen tért nyitunk a minden oldalról jövő vélekedéseknek: vitassák meg e kérdést újságunk hasábjain. Föltételünk csak az, hogy a kérdés vitáit mindig a *tárgyilagosság, az igaz közérdek* vezesse. Debreczen város méltósága, reputációja és a polgárok érdeke vezette a mi tollunkat is, amikor e sorokat írtuk. Mert higgyék el, hogy mi nem akarunk a város regalebélője lenni. Mi csak újságot akarunk csinálni, amelynek zászlajára az igazság és a polgárság igaz érdeke van írva.

A népszámlálás.

Debreczen, decz. 12.

Az újév első napjaiban ejtik meg hazánkban, s így nálunk is a népszámlálást.

Tíz évnek haladása fog kiderülni az idei népszámlálás adataiból. Ez adatok megmagyarázzák népességünk szaporodását, feltűntetik a magyar faj emelkedését, vagy alaszállását, betekintést engednek abba a nagy műhelybe, mely egy nemzet történetének képét formálja meg.

1901 nemesak egy új század kezdete, de egyzersmind megvilágítója lesz az új század reménysége fókának.

Némiképp a nemzeti önismeretnek eszköze, próbája az a statisztikai művelet, melynek végrehajtásától már alig pár nap választ el.

Nemesak tudományos jelentősége van ennek a rengeteg számcsoportnak, mely a tíz évenként megtartott népszámlálás eredményeképp statisztikai feldolgozás alá kerül.

Épen reánk magyarokra nézve, faji s nemzeti örök szorgos számba-

vétele s ebből folyólag önbizalmunk izmosodása, az államképző s fenntartó tehetségünk meggyőző bizonyossága is.

Magyarországon az okból is szükséges a népszámlálás matematikai műveletének a legszigorubb keresztülvitele, hogy lássuk a képet a maga valóságában, hogy ránk ne foghassák ellenségeink, kisebbitőink, hogy Magyarországon a magyarságnál talán csak „testvéreink” jóakarataiból tengeti magát.

Mert bizony nem egyszer olvasuk a külföldön megjelent újságtokból, hogy nemesak zsarnokok, barbárok vagyunk, hanem oly csekély számmal is, hogy egy fuvalat is elsöpörhet. Csakhogy egy erős fuvalatnak kellene lennie, amennyi a legmérgesebb brosurából sem áradhat reánk.

A népszámlálás munkája nagy és általános munka, hogy távoleső részleteiben való ellenőrzése szinte lehetetlen.

A végrehajtó közegek diszkrecziójától sok függ, mert így tere nyílik körülte a lelkiismeretlen könnyelmű léhaságnak, sőt rosszakaratnak is.

Már pedig a nemzeti érdek ellen való vétek, ha emel a tíz éves mérleg csinálásánál bármiképp magunk rovására nem mondunk igazat.

A múltban sok nem történt úgy, amit kellett volna s bizonyára ez készítette a minisztert a legszigorubb végrehajtási utasításra.

Szükséges is, hogy a még fennmaradt idő alatt, míg a népszámlálás foganatosításához érünk, a hatóságok megtegyék a maguk körében a kellő előkészületeket. Szükséges továbbá, hogy megmagyarázzák a népeknek, hogy a művelet semmi ázskálkodásba nincs semmitféle végrehajtóval s arányossággal s a népek kára épen-séggel nem téhet belől.

Legfőbb ideje, hogy egyszer s mindenkorra kipusztuljanak a nép köréből azok a babonák, melyek az első népszámlálásnál megnehezítették a munkát s nem egy helyt komoly veszedelmet is okoztak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, decz. 12.

Mozgalmas ülése volt ma a képviselőháznak. A *Népszava* elleni sajtóper megindításának javaslata volt napirenden. A javaslathoz először *Vesztor* Imre szolt, ki élesen kikelt a szociálisták lapjára a ezikke ellen, amely durván megsértette az országgyűlést. Vesztor, mint a javaslat előadója ajánlja az igazságügyi bizottság javaslatainak elfogadását, hogy a *Népszava* ellen a sajtópört megindítsák.

Visontai Soma a sajtóper teljesen indoktalannak tartja. Tulságos érzékenységet lát abban, ha

hol a higienikus szempontból legjobbnak elismert

szabadalmazott mellfűzőkülönlegességeket

nagyválasztékban lehet beszerezni.

Megrendelések vidékre is 6 óra alatt elkészülnek.

egy ujságot perbe fognak azért mert megírta azt, amit az összeférhetetlenségről élő szóval is többször elmondtak már a Házban. Kár a kormányknak annyira érzékenykedni az incompatibilitások miatt. Ha nem volnának összeférhetetlenségi esetek, a Népszavának sem lett volna alkalma a cikket megírni.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány e kérdésben nem foglal el álláspontot. Minthogy az úgy az egész Házat érinti, nyílt kérdésnek tekintti a dolgot.

Rakovszky István éles hangon, folytonos zajban támadja az összeférhetlenségi bizottságot és megbízhatatlannak mondja. Szell Kálmán a paktum megszegésével vádolja, mert az összeférhetlenségi revíziót nem terjesztette be. Az incompatibilis eseteket a tisztességgel meg nem egyezőknek tartja. A sajtópör megindítását mindazonáltal a maga részéről is kívánja.

Szell Kálmán miniszterelnök erősen visszautasította Rakovszky vádjait a paktum megszegésére vonatkozólag. Kijelentette, hogy az összeférhetlenségi törvény revíziójának javaslatát a költségvetés tárgyalása után a Ház elé terjeszti. (Élénk helyeslés.)

Ezután **Légrády** Károly, **Münich** Aurél és **Apáthy** Kálmán szintén erősen visszautasították Rakovszky vádjait, mire **Tallán** elnök öt perc szünetet rendelt el.

Szünet után: **Gajári** Ödön a sajtóper megindítása ellen nyilatkozott, majd ismét **Rakovszky** szólalt fel reflektálva a miniszterelnök szavára.

Polónyi Géza és **Visontai** Soma felszólalása után, a Ház népszerű szavazással döntött a kérdésben.

A szavazás eredménye: *nyolcvan* szóval a per megindítását mondták ki *negyvenkilenc* szavazat ellenében.

A szavazatban a néppárt és a miniszterek nem vettek részt, a kormánypárt vegyesen, a per megindítása mellett és megindítása ellen szavazott.

TÁVIRATOK.

Szétépték a farkasok.

Arad, decz. 12. (Saját tudósítónktól.) Kiss Pál belesí földbirtokost az országuton farkasok támadták meg. Hosszu ideig küzdött a vérszomjas bestiákkal, de végre is *szétmarczangolták*. Nem-sokára arramenő székerek akadtak rá a szétmarczangolt földbirtokos ruhafosz-lányaira nagy vértócsában.

Egy grófné regénye.

Budapest, decz. 2. (Saját tudósítónktól.) Taafe Heléna grófné **Feldmann** Jakob szigorló orvossal való esküvőjét Kassáról megzafolják. Nem felel meg a való-ságnak, hogy az esküvő már szombaton a Kassa melletti **Bárcza** községben megtörtént volna. Taafe grófné jelenleg Budapesten tartózkodik s itt is fog meg-*esküdni* Feldmannal. Az esküvő nagy pompával fog *végbemenni*.

Összeégett urinó.

Nagy-Szurdok, decz. 12. (Saját tudósítónktól.) Tanay Elek földbirtokos neje este lámpa mellett foglalatokodott. Az urnó egy vigyázatlan mozdulata következtében eltört a lámpa üvege s az égő petróleum ártó-lá-jára ömlött. A szerencsétlenül járt urinó jajveszékélésére berohantak aszomszéd-szobából s pokroczokkal oltották el a lobogó lánggal égő ruháit. A szerencsétlen oty súlyos égési sérüléseket szenvedett, hogy életben-maradásához kevés a remény.

Öngyilkos családapa.

Arad, decz. 12. (Saját tudósítónktól.) **Duffner** József régi, birneves aradi vendéglős ma anyagi zavarok miatt főbe lőtte magát. Az öngyilkos vendéglőst özvegye és nyolcz kiskoru árva-jai siratja.

Az angolok bojkottálása.

Budapest, decz. 12. (Saját tudósítónktól.) **Luzsenszky** Félix báró vezetésével, ki a délafrikai háboru-ban a burok részén vitézül kitün-tette magát, Budapesten bur-bizitt-ság alakult, mely az angolok bojkottálását tüzte ki magának czélul.

Leányrabló komédiások.

Megkínzott gyermek.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, decz. 12.

A bünkrónikában is vérlázító, ritka esetről értesít bennünket **Püspök-ladányi** tudósítónk. **Töke** Bálint püspök-ladányi gazdaember tizenkét esztendő-s Juliska nevű leánykaja egy kóbor komédiástrupp kezébe került és **Baki** István a komédiások igazgatója a szerencsétlen gyermeket hónapokon át, a legkegyetlenebb módon kínolta, idomította, minden porczikáját össze-törte, hogy a szép kis lányka *ligyó-mutatványokat* produkálhasson.

A szerencsétlen gyermek csak a napokban tudott egy őrizetlen pillanathoz szívtelen kínzó elől megszökni s egy *körös-topáni* földbirtokos könyö-rületessége folytán **Püspök-Ladányba** szüleihez visszajutni.

A vérlázító eset részleteit tudósítónk az alábbiakban írja meg:

Töke Bálint *püspök-ladányi* gazda-*ember* tizenkét éves Juliska nevű leánya néhány hónap előtt mostoha anyja rossz bánásmódja miatt, ott hagyta a szülei házat. A kiesi lányka szolgálonak ment s *Karczagon* el is állott pesztonkának egy előkelő uris-csáldához.

Pár hónapi szolgálat után honvá-gyat kapott a kis peszra s mivel gazdasszonya nem akarta elengedni, megszökött a háztól. Gyalogosan indult *Karczagról*, haza *Püspök-ladányba*.

Utközben, amint mendégt a széles országuton találkozott egy komédiás truppal, valami **Baki** István nevű négy tagból álló kóbor, csepürágó társulatával. **Baki**, a komédiások direktora, akinek első látásra nagyon

meglepett a széparezu, csinos leányka, szóba állott a gyermekkel s töviről-hegyire kikérdezte, mi járat-ban, hova megy, miért indult gyalog a hosszú utnak?

Midőn a kis leány elpanaszolta sorsát, a jó komédiás bácsi szekerére vette, hogy majd haza viszi ő az apjához, minek tenné meg gyalog a nagy utat, mikor ők is épen **Püspök-Ladányba** igyokeznek.

A gyermek örült a szerencsének s gyanudtanul, jókedvűen helyezkedett el a kalitka-forma szekérben a komédiások közzé. Kis időre rá **Bakiné** kávéat adott a kis leánynak, amitől az jóízűen *elaludt* s midőn felébredt, ismeretlen helyen találta magát. Kér-désére, hogy hova vitték, hol van, **Baki** szigorúan ráförmedt, hogy ne kérdezősködjék, hanem tegye azt, amit parancsolni fog neki, mert ezután ő lesz a gazdája.

Ettől a pillanattól a kis **Töke** Juliská-nak a legrettenetesebb kínokat kellett kiállania a komédiások közt. **Baki** a legbrutálisabban bánt vele, éhezette s nap-nap után véresre verte. Egy-szer ugy összemarczangolta a testét, hogy a *vér 6-8 helyen is patakzott belőle*.

Négy hónapon keresztül kínozta a brutális ember a szerencsétlen gyer-meket, mely idő alatt folyton elrejtve tartotta szekere egyik zugában, ne-hogy megszökessen tőle.

Néhány hét előtt **Baki** végre el-érkezettnek látta az időt, hogy a leányt felléptesse. Betanította néhány *mutatványra* és *Körös-Topánban*, egy hunyadmegyei városkában mutatta be először a publikumnak. A gyerek azonban, amint szabad levegőre jutott első dolga volt, hogy megszökött kin-zói elől.

Éjnek idején kopogtatott be a *köröstopáni* előjáróságához s keser-*ves* sirással panaszkodott el a község szolgájának elrablásának, majd kép-zelhetetlen megkínztatásának egész történetét.

A gyermeket a szolga éjszakára a község házában tartotta, de midőn reg-gel a falu jegyzője is megtudta a gyalázatos gyermek-rablás történetét, a komédiásoknak hiro-hamva sem volt már a községben. **Baki** észre-vette, hogy a kis lány megszökött, s nehogy a hatóság kezébe kerüljön, egész társulatával idejében kerekelt oldott.

A megkínzott gyermeket másnap a község orvosa megvizsgálta s konsta-tálta, hogy a szerencsétlen leánykának majdnem *minden csontja ki van ficzo-mítva helyéből*.

Pallády Viktor *körös-topáni* földbir-tokos vette aztán pártfogásába a kis leányt, néhány hétig gyógyvittatta, ápolgatta, míg ismét erőhöz jutott, időközben pedig értesítette az esetről **Töke** Bálintot, a kis leány apját.

A leány apja azonnal utnak is indult **Püspök-Ladányból** *Körös-Topánba* s haza hozta gyermekét, akit már régen halottnak hitt. A meg-került gyermek most otthon van **Püspök-Ladányban**, s szüleinek nem győző eleget beszélni arról, amit hó-napokon keresztül kiállott szegény.

A hatóság erősen nyomozza a szívtelen komédiást, aki brutális eselekedetével valóban a legkemé-nyebb büntetésre szolgált reá.

A tomető hiénái.

Elfogott halottrablók.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, decz. 12.

Püspöki, a szomszédos biharmegyei község lakosait — mint nagyváradi levelezőnk írja — lazás izgalomban tartja egy ocsmányi bűneset, melynek elkövetője **Sárai** Vince és ennek fo-lesége. Ez a jeles házaspár éjnek idején fölásta a frissen hantolt sírok-at és a holttesteket ruhaiktól és egyéb drágaságoktól kifosztott és ér-tékesítette. Ezt a mesterséget, mint a vizsgálat kiderítette, már régebb idő óta folytatták, de csak most jöt-tek rá. A mult héten temették el ugyanis öv. **Tari** Sándornét, a kit, — mivel vagyonos asszony volt — gyermekei értékes ruhában helyezték a ravatalra.

A temetés után, másnap **Szögi** Fe-rencz sirásó a sírt föl akarta hantolni s ekkor föltűnt neki, hogy a sírdomb nem abban az állapotban van, a mint ő azt előtte való nap hagyta. Mint-hogy már többször észlelte, hogy egyik-másik sírdomb össze van turva, abba hagyta a szándékot munkát, s az esetről senkinek sem szólvá, el-határozta, hogy megieszi a sír föltúr-tát. Harmadnapra **Pakászy** Ferencz oda-való gazdát temették, s rá következő éjjel **Szögi** lesbe állott.

Éjjel csakugyan megjelent **Sárai** és felesége, hogy az új sírt föl-ássák. Munkához azonban nem fog-hattak, mert **Szögi** előbb kiállott s kérdőre vonta őket, mire azt fele-lték, hogy a saját gyermekek sír-ját akarják megizgatni. **Szögi** más-nap jelentést tett a csendőrségnek, a mely házkutatást tartott, hol nagy-mennyiségű ruhaneműeket találtak, melyeket az utóbbi időben elteme-tett halottakról szedtek le.

A csendőrség jelentése alapján megjelent a helyszínen **Szilágyi** Gyula vizsgálobíró, a ki a sirásó által megjelölt gyanus sírokat fölbontotta s megállapította, hogy az eltemett halottakról a ruhákat leszedték.

A kifosztott halottak hozzátartozói az ocsmányi bűn elkövetése miatt a község házában fogva tartott **Sárait** és feleségét agyon akarták verni, és csak a csendőrség erőyes föl-lépésének sikerült a felbőszült tö-megot szétoszlattani, a község ház ud-*varáról* s a vizsgálobíró rendelkezése éjnek idején szállították el őket erős csendőri fedezet alatt a törvény-széki fogházba.

UJDONSÁGOK.

* **Rablótámadások.** Kénytelenek le-szünk lapunkban új rovatot nyitni ezzel a czímmel: *Rablótámadások*. Nem mulik el nap, hogy újabb rablótáma-dások hírére ne hoznák a szerkesztő-ségünkbe, s nem is egy, hanem két, három izben is támadnak meg estén-ként békés polgárokat a város kü-lömböző pontjain. Ha besötétedik, már nem lehet életveszély nélkül ki-lépni az utcára. Az elmúlt éjjel is három rablótámadás történt:

Árva Bertalan, az Angol Királyné pinceszere éjjel 12 óra után ment haza az Arany János utcai lakására. Az Arany János-utca 22-számú ház kapuja alól egy ember ugrott előre s torkon ragadta. A megtámadott pin-cszérnek azonban sikerült magát tá-madója kezei közül kiszabadítani s a nála levő vastag bottal az utomálló felé sujtott. Emberek is jöttek arra, mire a rabló elmenekült. A megremült embert rendőrök kísérték el a laká-kásáig. A másik két támadás is az elmúlt éjjel történt. **Szabó** Miklós táncz tanítót támadták meg, kinek hurkot dobta a nyakába a mint késő este hazafelé tartott. A másik kifosztott ember egy boltiszolga, kinek nem sikerült a nevét megtud-

nunk. A rendőrség a támadások részleteit és a megtámadott emberek neveit a nyomozás érdekében titokban tartja.

* A rendőrség lámpásai. Ugy látszik a rendőrség mégis megunt már a jelenlegi botrányos közbiztonsági állapotokat s nem akar tovább is a sötétben tapogatózni, mert a mint értesülünk a tegnapi nap folyamán 36 darab lámpást kért a gyalog és lovas rendőrök számára a városi tanácstól. Mindenesetre életre való eszme, a rablók — megszoktatására, mert ha a rendőrök folytonosan a kezükben fogják hordozni az égő lámpást, a rablók már jó messziről figyelmezznek lesznek téve ildőzökre, s idejekorán félre állhatnak, nehogy valami bolondra adják a fejüket, s kárt találjanak eszénél a rend világitó őrökben.

* Kossuth Ferenc emléksorai. Kossuth Ferenc országgyűlési képviselő gyönyörű emléksorokat küldött a debreczeni izr. négyesület huszonöt éves jubileumára. Miután az emléksorok elkészve érkeztek az album szerkesztőjéhez s ott nem jelenhettek meg, a szép emléksorokat itt közöljük:

Ne azt tekintjük, hogy milyen a magyar ember vallása, hanem azt, hogy milyen hazafi és milyen családapája; de azért atyái vallását őrizze meg híven mindenki, mert többet ér egy porszemmi hit, mint a világ bölcsessége; és minden ember életében vannak oly percek, amilyenekben csak a vallás vizsgálható. Budapest, 1900. decz. 9. Kossuth Ferenc.

* A zengérok megadótatása. Debreczen város szeptember havi közgyűlésén elhatározta, hogy a tingli-tangli társulatok, ha belépti-díj mellett játszanak, egy-egy előadás után 2 korona 50 fillér, ha pedig belépti-díj nélkül 1 korona 50 fillért tartoznak az országos színész-egyesület javára fizetni. Ezt a határozatot, mint a szabályrendelet módosítását beterveztették a belügyminisztériumhoz. A miniszter leirata ma érkezett le, a városhoz melyben jóváhagyja az érintett határozatot.

* Léptében elhalt gazdaember. Vilmányi István Csokonai-utca 52. szám alatt lakó gazdálkodónak az egyik borja lépenét kapott és elpusztult. Vilmányi, aki nem tudta miben hullott el az elpusztult jószág, hogy legalább pár forintot megmenthessen, lenyuzta a bőrt. Munka közben a késsel megkarcolta a balkeze fején a bőrt s nemsokára vérmérgezés tünetei kezdtek rajta mutatkozni. Széll Kálmán dr. részesítette orvosi segítségben, azonban hiába volt már mind n. Vilmányit nem lehetett megmenteni, tegnap rettetes kínok között meghalt. Hulláját beszállították a kórház hallottas kamarájába.

* Megszókt katoná. Csor Gábor parasztlégyen októberben rukkolt be katonának. — A magyar parasztfiu azonban sehogy sem tudta megszokni a katonai gyöngyöletet s tegnap hajnalban gondolt egy morószet s bucsut mondott a kapufélfának. Katonák azonban nem hagyják annyiban a dolgot, s elrendelték a szókt katoná országos köröztesét.

* Uj marhajárlatok. A pénzügyminiszter körrendeletben értesítette Debreczen városát, hogy a jelenlegi marhajárlatok 1901. január elsejével

kivételnek a közforalomból s helyébe új — „korona”-fillér” megjelölésű — nyomtatványokat fognak kibocsátani.

* Csokonai emlékünnepe. Mai postával az alábbi meghívót vettük: Meghívó a „Magyar Irodalmi Önképző Társulat” által a főiskolai énekkar közreműködésével folyó december hó 14-én a főiskola diszteremben tartandó Csokonai emlékünnepe. Tárgysorozat: 1. A tihanyi ekhóhoz (férfikarra alkalmazta Mácsay S.), előadja a főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd, tartja dr. Ferenczy Gyula felügyelő tanár. 3. Jelentés a Szükszay-féle pályázat eredményéről, előterjeszté Fiuzessy Géza társulati titkár. 4. Óda, írta Kovács Lajos jh., szavalja Csernástonyi Kálmán jh. 5. Alkalmi beszéd, tartja Szücs László th. 6. A reményhez (férfikarra alkalmazta Mácsay S.), előadja a főiskolai énekkar. 7. Humoreszk, írta és felolvassa Forberger Béla jh. 8. A csikóbőrös kulacsokhoz (férfikarra alkalmazta Mácsay S.), előadja a főiskolai énekkar. Kezdeté délután 4 órakor.

* Ismét dohánycsempéz. Magyar Ferenc lovasrendőr tegnap este a Pavillon laktanya körül czirkált, mikor három gyanus alakot pillantott meg a temető szélében, akik mindegyike hatalmas batyut cipelt a hátán. A rendőr látára a három ember az árokba dobtá terhét és futni kezdett. Magyar utának vágatott s az egyiket sikerült elfogni. Mozga András személynében, akit az eldobált batyukkal együtt beszállított a rendőrségi központra. A batyuk telistele voltak csempézett magyar dohánynyal. A másik két csempézt még eddig nem sikerült elfogni, de a kézrekerült ember kivallotta nevüket.

* Megtámadott gyógyszereszek. A D. H. egy legutóbbi számában „Elszertől gyógyszereszek” cím alatt egy újdonság jelent meg, mely érthető feltűnést keltett a közönség és különösen a helybeli gyógyszereszek körében. Az újdonságra vonatkozólag egy nyilatkozat fél levél is jelent meg a „Debreczen”-ben, mely a dolgot annyira élére állítja, hogy az illetékes körököt komolyan kezdi foglalkoztatni a D. H. újdonsága. — Magunk részéről semmi esetre sem tartjuk helyesnek ily komoly, úgy a gyógyszereszek reputációját, és ilyet érdekeit érintő, mint a közönség bizalmát megintató közleménynek megfontolás nélkül való leadását, pláne akkor, ha úgy, mint a fentemlített újdonság általánosságban, név nélkül jelenik meg. Mint halljuk a debreczeni gyógyszereszek lépéseket szándékoznak tenni a D. H. újdonsága folytán annak megtudására, hogy az mennyiben felel meg a valóságnak és a gyógyszereszek elcserelése megtörtént-e, illetve hol és mikor történt meg.

* Uj levélbelyegek. A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy huszfilléres, harminczfilléres, kétkoronás és ötkoronás levélbelyegek hozassanak forgalomba. E levélbelyegek kibocsátását a múlt évben életbeléptett új postai díjszabás tette szükségessé. Viszont ugyane díjszabás fölöslegessé tette az eddig forgalomban volt háromkoronás belyegjegyeket s ezeket a kereskedelemügyi miniszter 1901. márczius 31-ével ki is zárja a forgalomból.

x Legalkalmasabb karácsonyi ajándék férfiak részére Schwartz Dániel dohányzóeszköz különlegességi üzletében kaphatók.

Az Uj Debreczeni Friss Ujság újdonság pályázata.

A legjobb újság az, amelynek szerkesztésében a közönség is részt vesz.

A nagyközönség maga egy óriás hírforrás, mert ezer dolgot, eseményt lát, hall, tapasztal.

Az Uj Debreczeni Friss Ujság ezennel fölkéri a közönséget, vegyen

részt abban a törekvésünkben, hogy ez a lap Debreczen és Hajdumegye életének, eseményeinek hí tükre legyen.

Hogy a közönség ebbeli fáradozását némileg megháláljuk; ezennel jutalmul tüzünk ki egy darab husz koronás aranyat, melyet minden hónapban megnyer az, aki a legérdekesebb hirt beküldi.

Az Uj Debreczeni Friss Ujság újdonság pályázatában részt vehet mindenki, aki a szerkesztőségbe egy eredeti hirt beküld. A beküldendő újdonságnak föltétele, hogy érdekes, igaz legyen s hogy előzőleg más lapban meg nem jelent.

A beküldött hírek fölött a szerkesztőség tagjaiból alakult bíráló bizottság dönt s a legérdekesebb hirt beküldője minden hónapban megkapja a kitűzőt 20 koronás aranyat.

Kérjük tehát a közönséget, vegyen részt az Uj Debreczeni Friss Ujság újdonság pályázatában.

E G Y L E T.

Uj dalegylet. A debreczeni kereskedő ifjak önképző-egyesületének tagjai közelebb értekezletet tartottak, a melyen kimondották, hogy új dalegyletet szerveznek, a mely január 1-jével kezd meg működését. Az új dalegyletnek már eddig is több mint negyven tagja van.

S Z I N H Á Z.

— (Szegény Jonathán.) Hosszu szünet után hozta színtre tegnap este Komjáthy igazgató ezt a régi, bájos operettet. Az előadás szép számu publikum előtt folyt le, kifogástalanul. A kedves operett mintha nem is régi, mondjuk elkoptatott zenéjü Szegény Jonathán lett volna, annyi elevenséget, frissiséget tudott önteni a szereplőkbe. Első helyen Bódi Ellát kell megemlitenünk. Nem azért, mintha valami fenomen lett volna, hisz a Harriette szerepe egyáltalában nem vág szerepkörébe, nem illik egyéniségéhez, de éneke annyai bájjal, oly édesen zengett, hogy teljesen elfelejtettük benne a drámai énekesnőt; csak Harriettet láttuk a színpadon, amerikai diakkisszonyt. Perényi Margit Molly-ja nagyon jó volt, — bizonyítja az amugy nagyon hideg közönségnek tegnapi többszöri elismerése. Szigeti Lujza tipikus ösjogancz volt, — amerikai értelemben.

Környeknek nehéz dolga volt. Rubos után játszani szerepet, mely inkább naturburs, mint bár mely más operett szerep, — nálunk hol még élénken él Rubos emléke, — nehéz dolog. És mégis meglehető sikere volt. Ami kedvesség talán hiányzott a játékból, — próbálta a hangjával. Karacs operettbe egyáltalában nem illő szerepében jó volt. Megemlítjük még Sziklayt Quikli impresszarió és Patakyl a lengyel gróf szerepében.

A kiállítás fényes volt. Perényi Margit egy esinos virágoskrott kapott.

— (Komjáthy óvadéka.) Komjáthy János, a debreczeni színház igazgató, pár év előtt pályázott a szegedi színház igazgatóságára s ajánlatához tizezer koronát mellékelte óvadékképpen. Mikor a debreczeniek meghallották, hogy az ő régi jó direktoruk távozni készül, annyira elhalmozták szeretetük minden jelével, hogy végre is meggondolta magát s visszavonta ajánlatát, visszakérve egyszerű mind óvadékát is. Ez utóbbira a szegedi városi tanács már nem volt hajlandó, hanem azt írta vissza, hogy

a letett összeget megtartja bánatpénznek. A dologból per lett. Az első fórum az óvadék visszaadására kötelezte Szeged városát. Ezt az ítéletet a szegedi Tábla és ma a királyi Kuria is jóváhagyta.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Debreczeni riaczi árak.

1900. december 16.

Áru:	Minőség:	Ár 50 kg.-ként korona:
Buza vörös	77	6-65 — 6-75
"	78	6-70 — 6-80
"	79	6-75 — 6-85
"	80	6-85 — 6-95
" sárga	78	6-65 — 6-75
"	79	6-70 — 6-80
"	80	6-80 — 6-90
Rozs	—	6-50 — 6-60
Árpa	—	5-35 — 5-45
" jobb	—	5-75 — 5-85
Zab	—	5-40 — 5-50
Tengeri (uj)	—	4-70 — 4-80

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 76. Bérlet 62. sz. „B”

Ma osztoztókn, 1900. évi decz. hó 13-án:

Dolly.

Színmű 3 felvonásban.

Holnap, pénteken, decz. 14-én, újdonságul először:

Az aranyasszony.

Vígjáték.

REGÉNY CSARNOK.

A hűség áldozata. 7

Arczom nagyon átszellemülhetett, mert a szép leány, midőn rám tekintett, mintha új erőt merített volna, még esengőbb hangon, még nagyobb hűvel, lelkesedéssel énekel, úgy, hogy éneke után önkéntelenül tapsolni kezdtem, megszorítottam kezét s kértem, engedje meg: hogy halás elismerésemül kezét megcsókolhassam. — Ön hizeleg! — mondá Kamilla felszökkenve helyéről, — s magában kinevet.

— Megdorgálnam magamat, ha védelmezném s indokolnám tapsaimat s elismerésemet. Csak a kontárok szorultak bókokra. Én csak igazságot beszélek.

— Valóban? — kérde Kamilla, s kissé elfogulva nézett réam, azt mosolyogva mondá: Köszönöm! Most már egész bátran megyek a hangversenyterembe, és igrkezni fogok, hogy ön ott is meg legyen velem elégedve.

A hangverseny-teremben a közreműködők közül senkit sem fogadtak ott lelkesedéssel, mint Kamillát. Három, négy rendező futott eléje, mikor a lépcsőhöz ért. Én a mamát vezettem s féltékenységem daczára jól esett hallanom a magasztaló szavakat, mikkel a fiatal énekesnőt elárasztották.

Sokan voltak a teremben, minden sorban láttam szép hölgyeket, de Kamillához egyik sem volt hasonlítható. Azoknál művészet volt, mivel őt a természet megajándékozta. Dus haja, koronába fonva is elég fért felére, karesu termete, barnás arca, pírja s kék szeme ellenálhatlanok voltak.

Egy oszlop mellett állottam meg s néztem messziről, mint az oltárképet.

(Folyt. köv.)

Szerkesztésért felelős:

HARSÁNYI SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

az Uj Debreczeni Friss Ujság Társaság.

Ügyes

lapelárusítók

felvételnek
a kiadóhivatalban.

Leszállított árak!!

Leltározás alkalmából deczember hó
folyamán a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó velezeket,
atlas-satin és batistákat,
haraszt-kendőket,valamint
szőnyegeket, függönyöket
teljesen leszállított áron áruljuk el.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECZEN, Rózsátér.

Több ezer darab

maradék női ruhaszövetekből

feltűnő olcsó áron!

7 méter egy ruhának való női

divatszövet 1 frt 75 kr.

Boros Testvérek

női divat, vászon, pipore czikkék és
női készmunkák árúháza.

Debreczen, Kossuth-utca 6. sz.

Alkalmos ajándék tárgyak a leg-
olesőbből a legfinomabb divat
különlegességekig.

Alkalmi vétel:

Divatos szépsznű selymek díszeknek
blusokra, estélyi és utolsói ruhákra.

méter ára 35 kr.

Egy blusra 4 méter selyem díszszel
együtt 1 frt 44 kr.

Nagy választék selymekben:

I. csoport 58 kr. II. csoport szép
koczkás pongies 65 kr. III. csoport
üde szép világos egész selyem virágos
pongies 77 kr. IV. csoport 78 kr.

V. csoport selyem brocatok 87 kr.

VI. csoport igen szép divat selymek
mtr. ár 95 kr.Szép és értékes ajándék 115 cm. széles
(egy ruhára 5 mtr. szükséges) fekete
mohair mintázott divat kelme
mtr. ár 90 kr.Megrendelésre kifogástalan szabású
divatos ruhákat készítettünk 17 frttel
feljebb.Ügyes finom ruhakelme maradványok
féléron.

Antal Vinczéné

szabászati
és női ruha varróterme.

Közelgő 6

báli idényre

ajánlja a

legújabb divat szerinti ruhák

elkészítését
a legalkalmasabb és jó ízű kivitelben, szolid
árak mellett.

Csepő-utca 18. sz. (gyógytár udvarban).

Jó derekvarró és tanuló lányok felvételnek.

Vágó Andor utóda

vászon-, kézmű- és rövidárú üzlete,
Fötér, a nagytözsde mellett.

Nagy raktár!

Schroll-féle herasz, gyolcs és
schiffonokban minden széles-
ségben, cress és czérnavász-
nakban.

Divat mosó barchetekben.

Téli kendők minden nagyságban.

Téli alsó ingek és nadrágokban.

Hímzések, szalagok
és mindenféle rövidárúknak.

Kitünő borok

1898. évi Magyarádi — 1 lit. 80 fil.

1898. évi Balatonmelléki — 1 „ 80 „

1899. évi Szegszárdi vörös 1 „ 1.04 „

azonkívül

az Országos központi mintapince

eredeti palackozásában, hazánk
összes borvidékeiről kezeskedett
tisztá minőségben.

Kontsek Géza

fűszer- és borkereskedésben

Kossuth-utca.

Karácsonyi és Ujévi

meglepetésekre alkalmas

rendkívül díszes dobozokban elhelyezett

Levélpapír-ujdonságok!

Levelező-lap albumok,

Emlékkönyvek,

Karácsonyi alkalmi díszek,

Üdvözlő kártyák,

Képes levelező-lapok stb. stb.

rendkívül nagyválasztékban érkeztek a

„CSOKONAI“ papirkereskedésbe

Kossuth-utca 13. szám.

Mihalovits I. gyógyszer-tára a „Kigyó“-hoz

Debreczenben.

Ajánlja

Harmat-arczporát (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcbőrt.
Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik
bármilyen arcz- vagy rizsporral. Jól tapad és igen jól fed.A Harmat-Crème s Harmat-szappannal együtt használva az arcbőrt
üdövé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. Kapható háromféle
színből (fehér, rózsás s crème-szín). Minta-doboz Harmat-pouder ára 50 fillér
(pamacsosál 60 fillér). Nagy doboz ára 1 korona 80 fillér. — Ajánlja
továbbá következő arczporait:

Berlini felpouder (háromféle színben) kis dobozban. 1 doboz 40 fillér.

Vefoutin-pouder (háromféle színben) kis dobozban. 1 doboz 60 fillér.

Némethi J.

fényképess,

műterme Piacz-utca

42. sz. 33

Benes G.

hentesüzlete

Debreczen, Fötér.

Ajánlja dusan felszerelt

cseneküzletét,

hol a kolbász- és szalonnáneműk
mindenfaja, prágai és kassai sonka,
bel- és külföldi

10

vegyes felvágottak

mindig nagyválasztékban,
kopaszott malacz pedig minden
szombaton és vasárnap kapható.

Révész Zsigmond

ozipó-, kalap- és uraldivatüzletét

a városi új bórúháza

(városházával szembe)

helyeztette át.

Ajánlja

dusan felszerelt raktárát

lehető legjutányosabb árban. 9.

Színházi látésövek

legfinomabb achromaticus üvegekkel.

Szemüvegek, mindenféle szemüveg készí-
téseknak.Diaphragma és hegyjegecz üvegek,
acél, Alany, szaru, teknőcz, double, ezüst,
arany keretekben.Szalonorgonettek és minden látészécsi esz-
közök olcsó árban kaphatók,
az általános elismert szakértő látészésművelő

Fischer Jakab

Debreczen, Fötér. 7

Karácsonyi-, ujévi-

és menyasszonyi ajándékok

nagy raktára

u. m. női- és férfi órák, inga-
órák, gyűrűk, karkötők, nyak-
láncok, férfiláncok, szelenczék

botok és fülbevalók kaphatók

Seri Ede utódánál

Gasperek Antal

Piacz-utca 12. 36

Legdusabban berendezett

BUTOR

gyári raktár

Piacz-utca 71. szám alatt

(a Corso épülettel szemben.)

Lamberger és Társa

DEBRECZEN. 33

Ajánlják

saját gyártmányu butoraikat

a legegyszerűbb kivitel-

től a legfinomabbig, a leg-

nagyobb választékban,

jutányos ár,

pontos, szolid kiszolgálás

és

3 évi jótállás mellett.

Legjutányosabb árban kaphatók

gyermekjátékok

és
Karácsonyi ajándéktárgyak

Szent-Királyi Fivadar

műiparáru üzletében.

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 6 korona
Félévre 3
Vidékre:
Egész évre 12 korona.
Félévre 6
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

UJ DEBRECZENI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik:
mindennap
hétfőn és ünnepek után
való napon is.
Hirdetések díjszabása
szertint.
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13. szám.
A lap szellemi részét illető közlemények ide küldendők.

FŐSZERKESZTŐ
SAS ÉDE.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13. szám.
Előfizetések, hirdetések és reklámközlemények itt vétetnek fel.

Leányrabló komédiások. — A temető hiénái.

Debreczen város szeszraktára.

Debreczen, decz. 12.

Mi a feladata egy város vezetőinek? Nagy és nemes. Legfőbb cél gyanánt az kell, hogy lebegjen szemek előtt, hogy városukat minél előbbre vigyék a *szellemi haladás terén*. Természetes, hogy a szellemi haladás mellett az *anyag* haladást is szem előtt kell tartaniok. A polgárok jólétét lehetőleg biztosítani kell, mert hiszen a kulturális feladatokat is csak a rendezett anyagi erők segítségével lehet megoldani. A kulturális haladásra pénz kell; a pénz helyes és ügyes sáfarkodással kell megszerezni. De azért mindig a szellemi haladás legyen a város vezetősége előtt a *cél*: az *anyag* erők gyarapítása csak az eszköz.

Minden városnak szigorúan meg kell fontolnia azonban: meddig kell és meddig szabad mennie az anyagi eszközök gyarapításában. Ügyelnie kell arra, hogy olyan eszközökhöz ne folyamodjék, ami nem hozzá való. Ami nem egy erkölcsi testülethez, de magán embernek a dolga. Magán embereknek való üzleti vállalatba egy város törvényhatósága ne fogjon. Ne fogjon először azért, mert ez nem az ő feladatainak körébe váz; másodsor mert kellő szakértelem nélkül nem is vezetheti hasznosan; harmadsor mert ezzel sérti *egy-egy polgárainak érdekeit!* Már pedig a város nem arra való, hogy polgárai boldogulásának útját szegje: ellenkezőleg arra, hogy azok boldogulását elősegítse.

De hát Debreczen városa mégis üzleti vállalatokba fog. Mind a három felsorolt ok azt parancsolja, hogy ne fogjon bele, hogy hagyjon föl velük. Mégis folytatja? Miért?

Lesz még alkalmunk és okunk a város vállalataival foglalkozni: előre bocsájthatjuk, hogy mindig a *tárgyilagosság kritika* hangján, de *retten/hellen igazságérzettel* vezéreltetve. Most egyelőre szóljunk pár szót Debreczen egyik vállalatáról: a *városi szeszraktárról*.

A város a fogyasztási jogot tudvalevően nem adta hasznbérbe, mint más városok cselekszik, amint az általános felfogás diktálja. Maga

tart fenn szeszraktárt és árulja a pálinkát a kiskereskedőknek. Mondhatnánk erre azt is, hogy ez bizony egy erkölcsi testülethez méltatlan dolog: kalmárkodni a pálinkával. De nem mondjuk, mert a kalmárkodást, a tisztességes kereskedést föltétlen megbecsülendő foglalkozásnak tartjuk. De hogy egy városnak a foglalkozása körébe beillenék ez a pálinka árulás, azt már tagadjuk. — Adja a város a fogyasztási jogot hasznbérbe, mint más városok. Biztos, rendes, könnyebben kezelhető és ellenőrizhető jövedelme lesz belőle.

És *jövedelme* lesz. Mert most — és ez a tragikomikus dolog — *nincsen*. És ezt mi nagyon természetesen is találjuk. Mindenki a maga mesterségét érti. Másban kontár. Hajdu nem ért a harangöntéshez. Csizmadia a házépítéshez. Esztergályos a szürszabáshoz. Városi hivatalnok a pálinkás boltossághoz. Nagy szakértelem kell az ilyen üzlet vezetéséhez. Ahol ez nincs meg, ott nincs haszon. Egy város vezetőitől pedig nem is lehet, sőt nem is szabad kívánni ezt a szakértelemet. Hiszen ha jó pálinkás boltosok voltak akkor rossz hivatalnokok lennének.

A városnak tehát nincs jövedelme, legalább számbavehető, nincs a szeszraktárból. Ellenben kárt azt csinál vele. Kárt a saját adófizető polgárainak. A szeszkereskedőknek, akiknek konkurrencziát képez. A konkurrenzia üdvös dolog: mi azt tartjuk, legyen minél erősebb verseny, mert az csak a közönségre hasznos. De csinálják ezt a szeszgyárosok maguk közt — ne csinálja a saját polgárainak a város! Hiszen azok a szeszkereskedők, akik adófizető polgárok, akkor joggal látnak ellenséget a saját városukban!

És még egy fontos dologra akarjuk felhívni a város érdemes vezetőségének figyelmét. Azt hiszszük, nem folytat strucezpolitikát, s nem dugja a fejét a homokba, hogy ne lássa, ne hallja, mi történik a világban. S mivel nem így cselekszik: meg kell hallania azt a tömérdek panaszt, és vádat, amit a városban a szeszraktár, a

városi pálinka-üzlet ellen hangoztatnak. Mi meg vagyunk róla győződve, hogy e vádak tulzottak, hogy a város szeszkereskedésében föltétlen tiszta kézzel dolgoznak. De midőn ezt a meggyőződésünket hangsúlyozzuk: kérdjük, mi szükség van a város érdemes vezetőségének arra, hogy magát e vádnak, e látszatnak kitegye? Még akkor is félbe kellene hagynia az üzletet, ha haszna volna belőle, — nem most, amikor haszna nincs, sőt értesülésünk szerint még rá is fizet!

A városi vállalkozások kérdését, így a szeszraktár ügyét is igen fontos közügynek tartjuk, amelynek minden oldalról való megvilágítása rendkívül szükséges. Épen azért e kérdésben szívesen tért nyitunk a minden oldalról jövő vélekedéseknek: vitassák meg e kérdést újságunk hasábjain. Föltételünk csak az, hogy a kérdés vitatott mindig a *tárgyilagosság*, az *igazi közérdek* vezesse. Debreczen város méltósága, reputációja és a polgárok érdeke vezette a mi tollunkat is, amikor e sorokat írtuk. Mert higgyék el, hogy mi nem akarunk a város regalebőrője lenni. Mi csak újságot akarunk csinálni, amelynek zászlajára az igazság és a polgárság igaz érdeke van írva.

A népszámlálás.

Debreczen, decz. 12.

Az új év első napjaiban ejtik meg hazánkban, s így nálunk is a népszámlálást.

Tíz évnek haladása fog kiderülni az idei népszámlálás adataiból. Ez adatok megmagyarázzák népességünk szaporodását, feltűntetik a magyar faj emelkedését, vagy alászállását, betekintést engednek abba a nagy műhelybe, mely egy nemzet történetének képét formálja meg.

1901 nemcsak egy új század kezdete, de egyszersmind megvilágítója lesz az új század reménysége fokának.

Némikép a nemzeti önismeretnek eszköze, próbája az a statisztikai művellet, melynek végrehajtásától már alig pár nap választ el.

Nemcsak tudományos jelentősége van ennek a rengeteg számcsoportnak, mely a tíz évenként megtartott népszámlálás eredményeképp statisztikai feldolgozás alá kerül.

Épen reánk magyarokra nézve, faji s nemzeti erők szorgos számba-

vétele s ebből folyólag önbizalmunk izmosodása, az államképző s fenntartó tehetségünk meggyőző bizonyossága is.

Magyarországon az okból is szükséges a népszámlálás matematikai műveletének a legszigorúbb kerestülvitele, hogy lássuk a képet a maga valóságában, hogy ránk ne foghassák ellenségeink, kisebbitőink, hogy Magyarországon a magyarság talán csak „testvéreink” jókaratából tengeti magát.

Mert bizony nem egyszerű olvasuk a külföldön megjelent rópiratokból, hogy nemcsak zsarnokok, barbárok vagyunk, hanem oly csekély számmal is, hogy egy fuvalat is elsöpörhet. Csakhogy egy erős fuvalatnak kellene lennie, amennyi a legmérgesebb brosurából sem áradhat reánk.

A népszámlálás munkája nagy és általános munka, hogy távolesó részleteiben való ellenőrzése szinte lehetetlen.

A végrehajtott közegek diskrecziójától sok függ, mert tág teret nyílik körülte a lelkiismeretlen könnyelmű léhaságnak, sőt rosszakaratnak is. Már pedig a nemzeti érdek ellen való vétek, ha emel a tíz éves mérleg csinálásnál bármikép magunk rovására nem mondunk igazat.

A multban sok nem történt úgy, amint kellett volna s bizonyára ez készítette a minisztert a legszigorúbb végrehajtási utasításra.

Szükséges is, hogy a még fennmaradt idő alatt, míg a népszámlálás foganatosításához érünk, a hatóságok megtergyek a maguk körében a kellő előkészületeket. Szükséges továbbá, hogy megmagyarázzák a népnek, hogy e művellet semmi össze-költésbe nincs semmiféle végrehajtással s a népnek kára épen-séggel nem lehet belőle.

Legfőbb ideje, hogy egyszer s mindenkorra kipusztuljanak a nép köréből azok a babonák, melyek az első népszámlálásnál megnehezítették a munkát s nem egy helyt komoly veszedelmet is okoztak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, decz. 12.

Mozaik ülése volt ma a képviselőháznak. A *Népszava* elleni sajtóper megindításának javaslata volt napirenden. A javaslatához először *Vesztor* Imre szólott, ki élesen kikelt a szociálisták lapjának a cikke ellen, amely durván megsértette az országgyűlést. *Vesztor*, mint a javaslat előadója ajánlja az igazságügyi bizottság javaslatainak elfogadását, hogy a *Népszava* ellen a sajtóport megindítsák.

Visontai Soma a sajtóport teljesen indoklatlanak tartja. Tulságos érzékenykedést lát abban, ha

hol a hygienikus szempontból legjobbnak elismert

szabadalmazott mellfűzőkülönlegességeket

nagyválasztékban lehet beszerezni.
Megrendelések vidékre is 6 óra alatt elkészülnek.

egy újságot perbe fognak azért mert megírta azt, amit az összeférhetetlenségről élő szóval is többször elmondtak már a Házban. Kár a kormánynak annyira érzékenykedni az incompatibilitások miatt. Ha nem volnának összeférhetetlenségi esetek, a Népszavának sem lett volna alkalma a cikket megírni.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány e kérdésben nem foglal el álláspontot. Minthogy az ügy az egész Házat érinti, nyílt kérdésnek tekinti a dolgot.

Rakovszky István éles hangon, folytonos zajban támadja az összeférhetlenségi bizottságot és megbízhatatlannak mondja. Szell Kálmán a paktum megszegésével vádolja, mert az összeférhetlenségi revíziót nem terjesztette be. Az incompatibilis eseteket a tisztesség meg nem egyeznek tartja. A sajtópör megindítását mindazonáltal a maga részéről is kívánja.

Szell Kálmán miniszterelnök erőlyesen visszautasította Rakovszky vádjait a paktum megszegésére vonatkozólag. Kijelentette, hogy az összeférhetlenségi törvény revíziójának javaslatát a költségvetés tárgyalása után a Ház elé terjeszti. (Élénk helyeslés.)

Ezután **Légrády** Károly, **Műnch** Aurél és **Apáthy** Kálmán szintén erőlyesen visszautasítják Rakovszky vádjait, mire **Tallán** elnök öt perc szünetet rendelt el.

Szünet után:

Gajári Odón a sajtópör megindítása ellen nyilatkozott, majd ismét **Rakovszky** szóval fel reflektálva a miniszterelnök szavára.

Polónyi Géza és **Visontal** Soma felszólalása után, a Ház névszavazási szavazással döntött a kérdésben.

A szavazás eredménye: *nyolcvan szóval a per megindítását* mondták ki *negyvenkilenc* szavazat ellenében.

A szavazatban a néppárt és a miniszterek nem vettek részt, a kormánypárt vegyesen, a per megindítása mellett és megindítása ellen szavazott.

TÁVIRATOK.

Szettepték a farkasok.

Arad, decz. 12. (Saját tudósítónktól.) Kiss Pál belesi földbirtokost az országoton farkasok támadták meg. Hosszu ideig küzdött a vérszomjas bestiákkal, de végre is *szétmarczangolták*. Nemsokára arramenő szekerek akadtak rá a szétmarczangolt földbirtokos ruhafosz-lányaira nagy vértócsában.

Egy grófné regénye.

Budapest, decz. 2. (Saját tudósítónktól.) **Taaffe** Heléna grófné **Feldmann** Jakob szigorló orvossal való esküvőjét Kassáról megezőfolyják. Meg felel meg a való-ságnak, hogy az esküvő már szombaton a Kassa melletti **Bárca** községben megtörtént volna. **Taaffe** grófné jelenleg Budapestben tartózkodik s itt is fog meg-
esküdni **Feldmann**nal. Az esküvő nagy pompával fog végbemenni.

Összeégett urinó.

Nagy-Szurdok, decz. 12. (Saját tudósítónktól.) Tanay Elek földbirtokos neje este lámpa mellett foglalatokodott. Az urnó egy vigyázatlan mozdulata következtében eltört a lámpa üvege s az égő petróleum a ruhá-jára ömlött. A szerencsétlenül járt urinó jajveszéke-lésére berohantak aszomszéd szobából s pokróczokkal oltították el a lobogó lánggal égő ruháit. A szerencsétlen oly súlyos égési sérüléseket szenvedett, hogy életben-maradásához kevés a remény.

Öngyilkos családapa.

Arad, decz. 12. (Saját tudósítónktól.) **Duffner** József régi, hírneves aradi vendéglős ma anyagi zavarok miatt főbe lőtte magát. Az öngyilkos vendéglőst özvegye és nyolc kiskorú árva-já sirtaja.

Az angolok bojkottálása.

Budapest, decz. 12. (Saját tudósítónktól.) **Luzsenszky** Félix báró vezetésével, ki a délafrikai háborúban a burok részén vitézül kitüntette magát, Budapesten bur-bizottság alakult, mely az angolok bojkottálását tűzte ki magának célul.

Leányrabló komédiások.

Megkínzott gyermek.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, decz. 12.

A bünkrónikában is vérlázító, ritka esetről értesít bennünket **Püspök-ladányi** tudósítónk. **Töke** Bálint püspök-ladányi gazdaember tizenkét esztendő **Juliska** nevű leánykája egy kóbor komédiástrupp kezébe került és **Baki** István a komédiások igazgatója a szerencsétlen gyermeket hónapokon át, a legkegyetlenebb módon kinozta, idomította, minden porczikáját össze-törte, hogy a szép kis lányka *ki-gyó-mutatványokat* produkálhasson.

A szerencsétlen gyermek csak a napokban tudott egy örízetlen pillan-atban szivtelen kintói elől megszökni s egy *körös-topáni* földbirtokos könyö-rületessége folytán **Püspök-Ladányba** szüleihez visszajutni.

A vérlázító eset részleteit tudósítónk az alábbiakban írja meg:

Töke Bálint *püspök-ladányi* gazda-
ember tizenkét éves **Juliska** nevű leánya néhány hónap előtt mostoha anyja rossz bánásmódja miatt, ott hagyta a szülei házat. A kicsi lányka szolgálatnak ment s *Karcagon* el is állott pesztonkának egy előkelő ur-családdhoz.

Pár hónapi szolgálat után honvá-gyát kapott a kis peszra s mivel gazdasszonya nem akarta elengedni, megszökött a háztól. Gyalogosan indult *Karcagról*, haza **Püspök-ladányba**.

Utközben, amint mendegélt a széles országoton találkozott egy komédiás truppal, valami **Baki** István nevű négy tagból álló kóbor, csepürágó társulatával. **Baki**, a komédiások direktora, akinek első látásra nagyon

megtetszett a széparezu, esinos leányka, szóba állott a gyermekkel s töviről-hegyire kikérdezte, mi jár-tában, hova megy, miért indult gyalog a hosszu utnak?

Midőn a kis leány elpanaszolta sorsát, a jó komédiás bácsi szekerére vette, hogy majd haza viszi ő az apjához, minek tenné meg gyalog a nagy utat, mikor ők is épen **Püspök-Ladányba** igyekeznek.

A gyermek örült a szerencsének s gyanudatlanul, jókedvűen helyezkedett el a kalitka-forma szekérben a komédiások között. Kis időre rá **Bakiné** kávé-t adott a kis leánynak, amitől az józsién elaludt s midőn felébredt, ismeretlen helyen találta magát. Kér-désére, hogy hova vitték, hol van, **Baki** szigorúan ráfordított, hogy ne kérdezősködjék, hanem tegye azt, amit parancsolni fog neki, mert ezután ő lesz a gazdája.

Ettől a pillanattól a kis **Töke** **Juliska**-nak a legrettenetesebb kínokat kellett kiállania a komédiások közt. **Baki** a legbrutálisabban bánt vele, éhezette s nap-nap után véresre verte. Egy-szer úgy összemarczangolta a testét, hogy a vér 6-8 helyen is patakzott belőle.

Négy hónapon keresztül kinozta a brutális ember a szerencsétlen gyer-meket, mely idő alatt folyton elrejtve tartotta szekere egyik zugában, ne-hogy megszökhesse tőle.

Néhány hét előtt **Baki** végre el-
eréztetnek látta az időt, hogy a leányt fellepesse. Betanította néhány mutatványra és *Körös-Topánban*, egy hunyadmegyei városkában mutatta be először a publikumnak. A gyerek azonban, amint szabad levegőre jutott első dolga volt, hogy megszökött kintói elől.

Éjnek idején kopogtatott be a köröstopáni előljárószághoz s keser-
ves sirással panaszolta el a község szolgájának elrablásának, majd képzeltetetlen megkínzottatásának egész történetét.

A gyermeket a szolga éjszakára a község-házban tartotta, de midőn reggel a falu jegyzője is megtudta a gyalázatos gyermek-rablás történetét, a komédiásoknak hire-hamva sem volt már a községben. **Baki** észre-vette, hogy a kis lány megszökött, s nehogy a hatóság kezébe kerüljön, egész társulatával idejében keréket oldott.

A megkínzott gyermeket másnap a község orvosa megvizsgálta s konsta-tálta, hogy a szerencsétlen leánykának majdnem minden csontja ki van ficzo-mítva helyéből.

Pallady Viktor körös-topáni földbir-tokos vette aztán pártfogásába a kis leányt, néhány hétig gyógyíttatta, ápolgatta, míg ismét erőhöz jutott, időközben pedig értesítette az esetről **Töke** Bálintot, a kis leány apját.

A leány apja azonnal utnak is indult **Püspök-Ladányból** *Körös-Topánba* s haza hozta gyermekét, akit már régen halottnak hitt. A meg-került gyermek most otthon van **Püspök-Ladányban**, s szüleinek nem győz eleget beszélni arról, amit hó-napokon keresztül kiállott szegény.

A hatóság erőlyesen nyomozza a szivtelen komédiást, aki brutális eszekekedetével valóban a legkemé-nyebb büntetésre szolgált reá.

A temető hiénái.

Elfogott halottrablók.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, decz. 12.

Püspöki, a szomszédos biharmegyei község lakosait — mint nagyváradi levelezőnk írja — lázas izgalomban tartja egy oszmány büneset, melynek elkövetője **Sárai** Vincze és ennek felesége. Ez a jeles házaspár éjnek idején fölásta a frissen hantolt sírokat és a holttesteket ruháiktól és egyéb drágaságoktól kifosztott és értekesítette. Ezt a mesterséget, mint a vizsgálát kiderítette, már régebb idő óta folytatták, de csak most jöttek rá. A múlt héten temették el ugyanis özv. **Tari** Sándornét, a kít, — mivel vagyonos aszony volt — gyermekei értékes ruhában helyezték a ravatalra.

A temetés után, másnap **Szögi** **Ferenc** sirásó a sírt föl akarta hantolni s ekkor föllépett neki, hogy a síromb nem abban az állapotban van, a mint ő azt előtte való nap hagyta. Mint-hogy már többször észlelte, hogy egyik-másik síromb össze van turva, abba hagyta a szándékolt munkát, s az esetről senkinek sem szólv. el-határozta, hogy megiesi a sír föltúrót. Harmadnapra **Pakaszki** **Ferenc** oda-való gazdát megtemették, s rá következő éjjel **Szögi** lesbe állott.

Éjjel csakugyan megjelent **Sárai** és felesége, hogy az új sírt föl-
ássák. Munkához azonban nem fog-hattak, mert **Szögi** elbűk állott s kérdőre vonta őket, mire azt felelték, hogy a saját gyermekük sír-ját akarják megigazítani. **Szögi** más-nap jelentést tett a csendőrségnél, a mely házkutatást tartott, hol nagy-mennyiségű ruhaneműeket találtak, melyeket az utóbbi időben elteme-tett halottrablók szedtek le.

A csendőrség jelentése alapján megjelent a helyszínen **Szilágyi** **Gyula** vizsgálóbíró, a ki a sirásó által megjelölt gyanus sírokat fölhantotta s megállapította, hogy az eltemetett halottrablók a ruhákat leszedték.

A kifosztott halottrablók hozzátartozói az oszmány bün elkövetése miatt a község-házban fogva tartott **Sárait** és feleségét agyon akarták verni, és csak a csendőrség erőlyes föl-lépésének sikerült a felbőszült tö-meget szétoszlantni, a község-ház ud-varáról s a vizsgálóbíró rendeletére éjnek idején szállították el őket erős csendőri fedezet alatt a törvény-széki fogházba.

UJDONSÁGOK.

* **Rablótámadások.** Kénytelenek leszünk lapunkban új rovatót nyitni ezzel a címmel: *Rablótámadások*. Nem mulik el nap, hogy újabb rablótáma-dások hírére hoznak a szerkesztő-ségünkbe, s nem is egy, hanem két, három ízben is támadnak meg estén-ként békés polgárokat a város kü-lömböző pontjain. Ha beszélgetdik, már nem lehet életveszély nélkül ki-lépni az utcára. Az elmúlt éjjel is három rablótámadás történt:

Árvai **Bertalan**, az Angol Királyné pénzére éjjel 12 óra után ment haza az Arany János utca lakására. Az Arany János-utca 22-számú ház kapuja alól egy ember ugrott eléje s torkon ragadta. A megtámadott pin-czernek azonban sikerült magát tá-madója kezői közül kiszabadítani s a nála levő vastag bottal az utonnálló felé sújtott. Emberek is jöttek arra, mire a rabló elmenekült. A megrémült embert rendőrök kísérték el a laká-kásáig. A másik két támadás is az elmúlt éjjel történt. **Szabó** **Miklós** táncz tanító támadták meg. kinek hurkot dobtak a nyakába a mint késő este hazafelé tartott. A másik kifosztott ember egy boltiszolga, kinek nem sikerült a nevét megtud-

nunk. A rendőrség a támadások részleteit és a megtámadott emberek neveit a nyomozás érdekében titokban tartja.

* A rendőrség lámpásai. Ugy látszik a rendőrség mégis megunt már a jelenlegi botrányok közbiztonsági állapotokat s nem akar tovább is a sötétben tapogatózni, mert a mint értesülünk a tegnapi nap folyamán 36 darab lámpást kért a gyalog és lovas rendőrök számára a városi tanácsától. Mindenesetre életre való eszme, a rablók — megszoktatására, mert ha a rendőrök folytonosan a kezükben fogják hordozni az égő lámpást, a rablók már jó messziről figyelmen kívül lesznek téve üldözőkre, s idejekorán félre állhatnak, nehogy valami bolondra adják a fejüket, s kárt találjanak eszénél a rend világitó őrjeiben.

* Kossuth Ferencz emléksora. Kossuth Ferencz országgyűlési képviselő győztes emléksorokat küldött a debreczeni izr. négyesület huszonöt éves jubileumára. Miután az emléksorok elkészve érkeztek az album szerkesztőjéhez s ott nem jelenhettek meg, a szép emléksorokat itt közöljük:

Ne azt tekintjük, hogy milyen a magyar ember vallása, hanem azt, hogy milyen hazafi és milyen családapája; de azért atyái vallását őrizze meg híven mindenki, mert többet ér egy porszemmi hit, mint a világ bölcsessége; és minden ember életében vannak oly percek, amilyenekben csak a vallás vigasztalhat. Budapest, 1900. decz. 9. Kossuth Ferencz.

* A zengérok megadótatása. Debreczen város szeptember havi közgyűlésén elhatározta, hogy a tingitangli társulatok, ha belépti-díj mellett játszanak, egy-egy előadás után 2 korona 50 fillér, ha pedig belépti-díj nélkül 1 korona 50 fillért tartoznak az országos színész-egyesület javára fizetni. Ezt a határozatot, mint a szabályrendelet módosítását beterveztették a belügyminisztériumhoz. A miniszter leírata ma érkezett le, a városhoz melyben jóváhagyja az érintett határozatot.

* Léptében elhalt gazdaember. Vilmányi István Csokonai-utca 52. szám alatti lakó gazdálkodónak az egyik borja lépfenét kapott és elpusztult. Vilmányi, aki nem tudta miben hullott el az elpusztult jószág, hogy legalább pár forintot megmenthessen, lenyuzta a bőrt. Munka közben a késsel megkarcolta a balkeze fején a bőrt s nemsokára vérmérgezés tünetei kezdtek rajta mutatkozni. Széll Kálmán dr. részesítette orvosi segélyben, azonban hiába volt már mind n. Vilmányit nem lehetett megmenteni, tegnap rettetes kóma között meghalt. Hulláját be szállították a kórház hallottas kamrájába.

* Megszokott katona. Csor Gábor parasztlény októberben rukkolt be katonának. — A magyar paraszti azonban sehogy sem tudta megszokni a katonai gyöngyvetet s tegnap hajnalban gondolt egy merészet s bucsut mondott a kapufélfának. Katonák azonban nem hagyják annyiban a dolgot, s elrendelték a szökött katona országos körözését.

* Uj marhajárlatok. A pénzügyminiszter körrendeletben értesítette Debreczen városát, hogy a jelenlegi marhajárlatok 1901. január elsejével

kivételnek a közforgalomból s helyébe új — „korona” fillér — megjelölésű — nyomtatványokat fognak kibocsátani.

* Csokonai emlékünnepe. Mai postával az alábbi meghívót vettük: Meghívó a „Magyar Irodalmi Önképző Társulat” által a főiskolai énekkar közreműködésével folyó december hó 14-én a főiskola díszteremben tartandó Csokonai emlékünnepe. Tárgysorozat: 1. A tihanyi ekhához (férfi-karra alkalmazta Mácsay S.), előadja a főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd, tartja dr. Ferenczy Gyula felügyelő tanár. 3. Jelentés a Szikszay-féle pályázat eredményéről, előterjeszti Füzesy Géza társulati titkár. 4. Óda, írta Kovács Lajos jh. 5. Alkalmi beszéd, tartja Szűcs László th. 6. A reményhez (férfi-karra alkalmazta Mácsay S.), előadja a főiskolai énekkar. 7. Humoreszk, írta és felolvassa Forberger Béla jh. 8. A csikóbőrös kulacsba (férfi-karra alkalmazta Mácsay S.), előadja a főiskolai énekkar. Kezdeté delután 4 órakor.

* Ismét dohánycsempészet. Magyar Ferencz lovasrendőr tegnap este a Pavillon laktanya körül cizkált, mikor három gyanus alakot pillantott meg a temető szélében, akik mindegyike hatalmas batyut cipzelt a hátán. A rendőr láttára a három ember az árokba dobta terhét és futni kezdett. Magyar utának vágatott s az egyik sikerrült is elfogni Mozza András személyében, akit az eldobált batyukkal együtt beszállított a rendőrségi központra. A batyuk telistele voltak csempészt magyar dohánynyal. A másik két csempészt még eddig nem sikerült elfogni, de a kézrekerült ember kivallotta nevüket.

* Megtámadott gyógyszereszek. A D. H. egy legutóbbi számában „Elszerült gyógyszereszek” cím alatt egy újdonság jelent meg, mely érthető feltűnést keltett a közönség és különösen a helybeli gyógyszereszek körében. Az újdonságra vonatkozólag egy nyilatkozat fél levél is jelent meg a „Debreczen”-ben, mely a dolgot annyira élére állítja, hogy az illetékes körököt komolyan kezdi foglalkoztatni a D. H. újdonsága. — Magunk részéről semmi esetre sem tartjuk helyesnek ily komoly, ugy a gyógyszereszek reputációját, és üzlet érdekeit érintő, mint a közönség bizalmát megingató közleménynek megfontolás nélkül való leadását, plane akkor, ha úgy, mint a fentemlített újdonság általánosságban, név nélkül jelenik meg. Mint halljuk a debreczeni gyógyszereszek lépéseket szándékoznak tenni a D. H. újdonsága folytán annak megtudására, hogy az mennyiben felel meg a valóságnak és a gyógyszereszek elcsesésé megtörtént-e, illetve hol és mikor történt meg.

* Uj levélbélyegek. A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy huszfilleres, harminczötfilleres, kétkoronás és öt koronás levélbélyegek hozassanak forgalomba. E levélbélyegek kibocsátását a múlt évben életbe léptetett új postai díjszabás tette szükségessé. Viszont ugyane díjszabás fölöslegessé tette az eddigi forgalomban volt háromkoronás bélyegjegyeket s ezeket a kereskedelemügyi miniszter 1901. márczius 31-ével ki is zárja a forgalomból.

x Legalkalmasabb karácsonyi ajándék férfiak részére Schwartz Dániel dohánygyár eszköz különlegességi üzletében kaphatók.

Az Uj Debreczeni Friss Ujság újdonság pályázata.

A legjobb újság az, amelynek szerkesztésében a közönség is részt vesz.

A nagyközönség maga egy óriás hírforrás, mert ezer dolgot, eseményt lát, hall, tapasztal.

Az Uj Debreczeni Friss Ujság ezennel fölkéri a közönséget, vegyen

részt abban a türekvésünkben, hogy ez a lap Debreczen és Hajdumegye életének, eseményeinek hű tükré legyen.

Hogy a közönség ebbeli fáradozását némileg megháláljuk: ezennel jutalmul tüzzük ki egy darab husz koronás aranyat, melyet minden hónapban megnyer az, aki a legérdekesebb hírt beküldi.

Az Uj Debreczeni Friss Ujság újdonság pályázatában részt vehet mindenki, aki a szerkesztőségbe egy eredeti hírt beküld. A beküldendő újdonságnak feltétele, hogy érdekes, igaz legyen s hogy előzőleg más lapban meg nem jelent.

A beküldött hírek fölött a szerkesztőség tagjaiból alakult bíráló bizottság dönt s a legérdekesebb hírt beküldője minden hónapban megkapja a kitűzött 20 koronás aranyat.

Kérjük tehát a közönséget, vegyen részt az Uj Debreczeni Friss Ujság újdonság pályázatában.

E G Y L E T.

Uj daleyilet. A debreczeni kereskedő ifjak önképző-egyesületének tagjai közelebb értekezletet tartottak, a melyen kimondták, hogy új daleyiletet szerveznek, a mely január 1-jével kezd meg működését. Az új daleyiletnek már eddig is több mint negyven tagja van.

S Z I N H Á Z.

(Szegény Jonathán.) Hosszu szünet után hozta színre tegnap este Komjáthy igazgató ezt a régi, bájos operettet. Az előadás szép számu publikum előtt folyt le, kifogástalanul. A kedves operett mintha nem is régi, mondjuk elkoptatott zenéjü Szegény Jonathán lett volna, annyi elvességet, frisséget tudott önteni a szereplőkbe. Első helyen Bódi Ellát kell megemlítenünk. Nem azért, mintha valami fenomen lett volna, hisz a Harriette szerepe egyáltalában nem vág szerepkörébe, nem illik egyéniségéhez, de éneke annyi bájjal, oly édesen zengett, hogy teljesen elfelejtettük benne a drámai énekesnőt; csak Harriettet láttuk aszép, amerikai diákisszonyt. Perényi Margit Molly-ja nagyon jó volt, — bizonyítja az amugy nagyon hideg közönségnek tegnapi többszöri elismerése. Szigeti Lujza tipikus ösjogancz volt, — amerikai értelemben. Környének nehéz dolga volt. Rubos után játszni szerepet, mely inkább naturburs, mint bár mely más operett szerep, — nálunk hol még élénken él Rubos emléke, — nehéz dolog. És mégis meglehetősen sikere volt. Ami kedvesség talán hiányzott a játékából, — próbálta a hangjával. Karacs operettbe egyáltalában nem illő szerepében jó volt. Megemlítjük még Sziklayt Quikli impresszarió és Patakyt a lengyel gróf szerepében.

A kiállítás fényes volt. Perényi Margit egy csinos virágcsokrot kapott. — (Komjáthy óvadéka.) Komjáthy János, a debreczeni színház igazgató, pár év előtt pályázott a szegedi színház igazgatóságára s ajánlatához tízezer koronát mellékelte óvadékképpen. Mikor a debreczeniek meghalották, hogy az ő régi jó direktoruk távozni készül, annyira elhalmozták szeretetük minden jelével, hogy végre is meggondolta magát s visszavonta ajánlatát, visszakérve egyszers mind óvadékát is. Ez utóbbira a szegedi városi tanács már nem volt hajlandó, hanem azt írta vissza, hogy

a letett összeget megtartja bánatpénznek. A dologból per lett. Az első fórum az óvadék visszaadására kötelezte Szeged városát. Ezt az ítéletet a szegedi Tábla és ma a királyi Kuria is jóváhagyta.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Debreczeni piaci árak.

1900. december 16.

Áru:	Mintőség:	Ár 50 kg.-ként korona:
Buza vörös		6:65— 6:75
" "		6:70— 6:80
" "		6:75— 6:85
" "		6:85— 6:95
" sárga		6:65— 6:75
" "		6:70— 6:80
" "		6:80— 6:90
Rozs		6:50— 6:60
Árpa		5:35— 5:45
" jobb		5:75— 5:85
Zab		5:40— 5:50
Tengeri (uj)		4:70— 4:80

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 76. Bérlet 62. sz. „B“

Ma esztörtékön, 1900. évi decz. hó 13-án:

Dolly.

Színmű 3 felvonásban.

Holnap, pénteken, decz. 14-én, újdonságul először:

Az aranyasszony.

Vigjáték.

REGÉNY CSARNOK.

A hűség áldozata.

Arczom nagyon átszellemülhetett, mert a szép leány, midőn rám tekintett, mintha új erőt merített volna, még csengőbb hangon, még nagyobb hűvel, lelkesedéssel énekelt, úgy, hogy éneke után önkéntlenül tapsolni kezdtem, megszorítottam kezét s kérttem, engedje meg: hogy halás elismerésemül kezét megcsókhalhassam. — Ön hizeleg! — mondá Kamilla felszökkenve helyéről, — s magában kinevet.

— Megdorgálnám magamat, ha védelmezném s indokolnám tapsaimat s elismerésemet. Csak a kontárok szorultak bókokra. — És csak igazságot beszéltem.

Valóban? — kérdé Kamilla, s kissé olgulva nézett reám, aztán mosolyogva mondá: Köszönöm! Most már egész bátran megyek a hangversenyterembe, és igyekezn fogok, hogy ön ott is meg legyen velem elégedve.

A hangverseny-teremben a közreműködők közül senkit sem fogadtak oly lelkesedéssel, mint Kamillát. Három, négy rendező futott eléje, mikor a léposóhöz ért. En a mamát vezettem s féltékenységem daczára jól esett hallanom a magasztaló szavakat, mikkel a fiatal énekesnőt elárasztották.

Sokan voltak a teremben, minden sorban láttam szép hölgyeket, de Kamillához egyik sem volt hasonlítót. Azoknál művészet volt, mivel ott a termeként megajándékozta. Dus haja, koronába fona is igaz férfi fejére, karesu termete, barnas arca pirja s kék szemé ellenállhatlanok voltak.

Egy oszlop mellett állottam meg s néztem messziről, mint az oltárképet.

(Folyt. köv.)

Szerkesztésért felelős:

HARSÁNYI SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

Az Uj Debreczeni Friss Ujság Társaság.

Leszállított árak !!

Leltározás alkalmából december hó folyamán a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó velezeket, atlas-satín és batistokat, haraszt-kendőket, valamint

szőnyeget, függönyöket

tetemesen leszállított áron árussítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECZEN, Rózsater.

Több ezer darab

maradék női ruhaszövetekből

feltűnő olcsó áron!

7 méter egy ruhának való női divatszövet 1 frt 75 kr.

Deutsch Lajos

előbb Varga Lajos

Debreczen, Piaozu. 88.

Ajánlja friss árukkal dusan felszerelt üzletét

fűszer- és czukorka-árakban

a mélyen tisztelt vásárló közönségnek becses figyelmébe.

Karácsonyi, Újévi és menyasszonyi

ajándéktárgyakat

gyári áron ajánl

iff. Pájer József

Debreczenben. 35

Boros Testvérek

női divat, vászon, pipere czikkék és női kézimunkák áruháza.

Debreczen, Kossuth-utca 6. sz.

Alkalmos ajándék tárgyak a legolcsóbbtól a legfinomabb divat különlegességeikig.

Alkalmi vétel:

Divatos szépszínű selymek díszeknek blusokra, estélyi és utozal ruhákra. méter ára 35 kr.

Egy blusra 4 méter selyem díszszel együtt 1 frt 44 kr.

Nagy választék selymekben:

I. csoport 58 kr. II. csoport szép kockás pongies 65 kr. III. csoport úde szép világos egész selyem virágos pongies 77 kr. IV. csoport 78 kr. V. csoport selyem brocatok 87 kr. VI. csoport igen szép divat selymek mtr. ár 95 kr.

Szép és értékes ajándék 115 om. széles (egy ruhára 5 mtr. szükséges) fekete mohair mintázott divat kelme mtr. ár 90 kr.

Megrendelésre kifogástalan szabású divatos ruhákat készítettünk 17 firtól feljebb

gyes finom ruhakelme maradvékok **féltáron.**

Szendrő Sándor

zongora-készítő és hangoló.

Ajánlja legjobb gyártmányú

zongoráit és pianinóit.

Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl.

Lakás: Szt.-Anna-utca 3. sz.

Antal Vinczéné

szabászati és női ruha varróterme.

Közlegő 6

báli idényre

ajánlja a legújabb divat szerinti ruhák elkészítését

a legalkalmasabb és jó ízű kivitelben, szolid árak mellett.

Csapat-utca 18. sz. (gyógytár udvarban).

Jó derékvarró és tanuló lányok felvételnek.

Pártoljuk a hazai ipart!

Saját készítményű kész

férti-, fiu- és gyermekruhák

a legutányosabb árban

Debreczenben, a Kistemplom-bazárban

Grünfeld Adolfnál

kaphatók. 27

Pártoljuk a hazai ipart!

Legutányosabb árban kaphatók

gyermekjátékok

és

Karácsonyi ajándéktárgyak

Szent-Királyi Fivadar

műiparúru üzletében.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 13. SZ.

MINDEN MUNKA A LEGNAGYOBB GONDDAL KIALLITVA, MINDAMELLETT MÁS KEZDETLEGES KIVITELNÉL OLCSÓBB ÁRON.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izéles nyomtatványok, valamint művészes kivitelű díszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, címkek, csomag-jegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámlapok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, díszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — raktári áron készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: naplók, lejáratú jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos füzetekben, szerződéses, kötelevények, váltók, biztosítási okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izéles kivitelű báli meghívók, programok, belépti jegyek, díszes táncrendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb családi értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új díszű finom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.